

Република Србија

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

Број: сл

Датум: 23.10. 2017.

Б е о г р а д

Пешчаник

Удружење грађана Пешчаник
Таковска 22, 11000 Београд

Предмет: Реаговање на текст

Поштоване уреднице Пешчаника,

Као директор Републичког завода за статистику (РЗС), осећам обавезу да одговорим на текст аутора Саше Илића под називом „*Вучићев Oracle, канцеларија за статистику*”, објављен 20. октобра 2017. године на веб сајту Пешчаника, где аутор РЗС назива „мистичним средиштем Вучићевог режима”, а за податке које РЗС објављује каже да „они који се у бројке мало боље разумеју добро знају да ту ништа није тачно“.

Овај текст нема за циљ само да одговори на поједине инсинуације о поузданости статистичких података, већ да документује где је српска статистика данас виђена очима међународних организација и европске статистике – Евростата.

Републички завод за статистику је, иако независан у просецу производње и објављивања података, непрекидно под лупом међународних институција - Евростата, Међународног монетарног фонда, Светске банке, Међународне организације рада, Уницефа итд). На бази мерљивих показатеља успеха, дефинисаних од стране поменутих међународних институција, РЗС је у претходном периоду остварио велики напредак у процесу хармонизације са Европском унијом. Тадај напредак је препознат и у свим извештајима Европске комисије и Евростата:

- У извештају са скрининга за Поглавље 18, представници Европске комисије су констатовали да постоји висок степен усклађености правног оквира Републике Србије са правним тековинама Европске уније у области статистике и предложили отварање приступних преговора са Србијом у вези са Поглављем 18 **без икаквих додатних услова**.
- У годишњим извештајима Европске комисије о напретку Србије за период од 2012. до 2016. године, Поглавље 18, које се односи на статистику је **најбоље оцењено** од свих поглавља. Констатовано је да је напредак направљен у већини области, а опсег статистике се стално повећава.
- На састанку Одбора за стабилизацију и придрживање у априлу 2017. године, Европска комисија је указала да је Србија **на високом нивоу припремљености у области статистике** и подржала даљи рад на хармонизацији пословних статистика и националних рачуна са европских стандардима.

- Евростат је приликом оцењивања статистичког система Србије (*Light Peer Review*) препознао изузетан напредак у развоју Републичког завода за статистику у вези са институционалним аспектима који су анализирани, као и у вези са доступношћу статистичких информација. Крајем новембра се очекује нови циклус оцењивања статистичког система Србије (*Peer review*) за који се РЗС интензивно припремао у претходном периоду.
- Према закључцима и оцени Евростатовог центра за изврсност (*Eurostat centers of excellence for data warehouse*) РЗС је добио највише оцене за софтверска решења па је тако постао партнер у оквиру *HLG-MOS (High level group for modernization of official statistics – UNECE)*. У РЗС-у је последњих година, сопственим снагама развијен јединствени ИСТ софтвер за интеграцију података и метаподатака.
- Поменутом напретку је допринео велики број успешно спроведених пројекта финансирањих од стране разних донатора, превасходно Европске комисије кроз претприступне фондове, а РЗС је неретко узиман за позитиван пример у региону у области управљања ЕУ пројектима.

Иако углед који РЗС ужива у домаћој стручној и политичкој јавности овог пута не бих коментарисао, због негативног контекста у који господин Илић ставља статистику, не могу а да не похвалим све чешће препознавање важности званичне статистике од стране водећих политичара у Србији, као и њихов избор да се при доношењу одлука ослањају на најактуелније, најпоузданјије и најобухватније статистичке показатеље које РЗС обезбеђује.

Није неуобичајено, нити је карактеристично само за Србију, да се званични статистички подаци користе и у сврху политичке пропаганде. Задатак званичне статистике је да у таквим ситуацијама задржи стручност, објективност и транспарентност, и да истовремено брани свој интегритет демантовањем неистине изнетих на њен рачун у јавности, што често није нимало лак задатак.

Тако на пример, када господин Илић изражава сумњу у статистичке податке о просечној месечној заради, задатак РЗС-а је да објасни да се ти подаци не објављују на бази политичких обећања, већ да се добијају истраживањем РАД-1, које се сваког месеца спроводи на готово потпуном обухвату правних лица и предузетника. У прилог квалитету тих података говори и евиденција Пореске управе, којом су обухваћена сва запослена лица, а која према првим експерименталним прерачунима даје сличне резултате као и истраживање РАД-1. У плану је да евиденција Пореске управе буде основ за обрачунавање просечних месечних зарада почев од јануара 2018. године, чиме се стичу услови да се укине веома скупо месечно истраживање РАД-1 у месечној динамици.

Још бих напоменуо да статистика никада до сада није добила захтев за корекцију публикованих података или било какву директну сумњу у квалитет објављених података, како од страних тако ни од домаћих институција.

Како су у тексту наведене нетачане информације, молим вас да, у складу са Законом о јавном информисању (чл. 83), ради правилног информисања јавности, ово реаговање објавите.

